

**1^η Πανελλήνια Μαθητική Προσομοίωση Επιτροπών του ΟΗΕ
για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου**

«Μαθητές σε ρόλο Διπλωμάτη»

Οδηγός Μελέτης

Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου

«Το δικαίωμα στην ελευθερία σκέψης, συνείδησης και θρησκείας»

Πρόεδρος: Βασίλης Δόκαλης

Αντιπρόεδρος: Γρηγόριος Ασπρίδης

Περιεχόμενα

Μήνυμα Καλωσορίσματος από το Προεδρείο.....	1
Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών.....	3
Διεθνές Σύμφωνο για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα	3
Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου.....	4
Γενικά Σχόλια (General Comments).....	4
Άρθρο 18 του ΔΣΑΠΔ: Το Δικαίωμα στην ελευθερία της σκέψης, της συνείδησης και της θρησκείας.....	5
Θέματα προς συζήτηση	8
Χρήσιμες Ιστοσελίδες.....	8

Μήνυμα Καλωσορίσματος από το Προεδρείο

Αγαπητοί συμμετέχοντες,

Πρώτα απ' όλα, θα θέλαμε να σας καλωσορίσουμε στην Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου της 1^{ης} Πανελλήνιας Μαθητικής Προσομοίωσης του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ανθρώπων. Φέτος, οι συζητήσεις θα έχουν ως βάση το δικαίωμα στην ελευθερία σκέψης, συνείδησης και θρησκείας και ο παρών Οδηγός Μελέτης θα σας βοηθήσει να προετοιμαστείτε καλύτερα για την προσομοίωση. Αισιοδοξούμε ότι η προσομοίωση αυτή θα αποτελέσει μια αξέχαστη και μοναδική εμπειρία για εσάς. Μπορούμε να βασιστούμε στην προετοιμασία και συνεργασία σας τόσο πριν όσο και κατά την διάρκεια της προσομοίωσης, καθώς θα σας ζητηθεί να σεβαστείτε ορισμένες προθεσμίες και να ακολουθήσετε συγκεκριμένους κανόνες. Σας διαβεβαιώνουμε ότι με το πάθος και τον ενθουσιασμό σας θα πετύχουμε ένα υψηλό επίπεδο συνεργασίας και ποιότητας των συζητήσεων. Στις επόμενες σελίδες, θα προσπαθήσουμε να αναλύσουμε επαρκώς το θέμα της Επιτροπής και έτσι να σας βοηθήσουμε στην προσπάθειά σας να κατανοήσετε και να χειριστείτε τυχόν επιμέρους ζητήματα. Πρόκειται για ζητήματα εξαιρετικής σημασίας για το μέλλον των ανθρωπίνων δικαιωμάτων τόσο από πλευρά κρατικής όσο και διακρατικής προστασίας. Η κρατική αντιμετώπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων μπορεί και πρέπει να βελτιωθεί καθώς τα προβλήματα και οι κρίσεις που ανακύπτουν στον υπό συζήτηση τομέα δοκιμάζουν ολοένα και περισσότερο την ενότητα και τις σχέσεις των Κρατών. Για το λόγο αυτό, οποιαδήποτε ενέργεια για την περαιτέρω προστασία των δικαιωμάτων, τη δεδομένη στιγμή, θεωρείται υψίστης σημασίας και πρέπει να τεθεί υπό συζήτηση.

Σε περίπτωση που έχετε οποιαδήποτε απορία, μη διστάσετε να επικοινωνήσετε μαζί μας!

Σας καλωσορίζουμε, λοιπόν, επίσημα στην Επιτροπή Δικαιωμάτων του Ανθρώπου της 1^{ης} Πανελλήνιας Μαθητικής Προσομοίωσης του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ανθρώπων 2016.

Ανυπομονούμε να σας γνωρίσουμε όλους!

Βασίλης Δόκαλης, Πρόεδρος

Γρηγόρης Ασπρίδης, Αντιπρόεδρος

Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών

Ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών (Ο.Η.Ε.) αποτελεί έναν παγκόσμιο, διεθνή οργανισμό, που συστάθηκε από 51 ιδρυτικά κράτη (ανάμεσα σε αυτά και η Ελλάδα), στο Σαν Φρανσίσκο των Ηνωμένων Πολιτειών στις 26 Ιουνίου 1945. Τέθηκε σε ισχύ στις 24 Οκτωβρίου 1946, μετά την κύρωση του Χάρτη του ΟΗΕ από τα Κοινοβούλια των κρατών-μελών. Σήμερα αριθμεί 193 κράτη-μέλη.

Οι σκοποί του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών καταγράφονται στο άρθρο 1 του Χάρτη, με την παράγραφο 3 να εντάσσει σε αυτούς την *«ανάπτυξη και ενθάρρυνση του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων χωρίς διάκριση φυλής, φύλου, γλώσσας ή θρησκείας»*.

Διεθνές Σύμφωνο για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα

Το Διεθνές Σύμφωνο για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα (εφεξής ΔΣΑΠΔ ή Σύμφωνο) υιοθετήθηκε από τη Γενική Συνέλευση του Ο.Η.Ε. στις 16 Δεκεμβρίου 1966, και τέθηκε σε ισχύ σχεδόν 10 χρόνια αργότερα, στις 23 Μαρτίου 1976.¹ Το Σύμφωνο και τα δύο Προαιρετικά Πρωτόκολλά του, μαζί με την Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, το Διεθνές Σύμφωνο για τα Οικονομικά, Κοινωνικά και Πολιτιστικά Δικαιώματα, αποτελούν τη Βίβλο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Έχει επικυρωθεί από 168 κράτη-μέλη των Ηνωμένων Εθνών και αποτελεί τη σημαντικότερη διεθνή πράξη προστασίας των δικαιωμάτων του ανθρώπου παγκοσμίως.

Οι διατάξεις του Διεθνούς Συμφώνου για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα δεσμεύουν τα κράτη να σέβονται τα συγκεκριμένα δικαιώματα του ατόμου, στα οποία περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων το δικαίωμα στη ζωή, το δικαίωμα στην ελευθερία της έκφρασης, καθώς και το δικαίωμα στην ελευθερία σκέψης, συνείδησης και θρησκείας, που θα εξετάσουμε στην Επιτροπή μας.

Το Σύμφωνο προβλέπει τη σύσταση Επιτροπής για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, και τη δράση της σχετικά με τις εκθέσεις και τον έλεγχο εφαρμογής του. Αποτελείται από 53 άρθρα, με το πρώτο άρθρο να είναι η αναγνώριση του δικαιώματος όλων των λαών στην αυτοδιάθεση. Τα επόμενα άρθρα, ως και το άρθρο 5, δεσμεύουν όλα τα κράτη-μέρη που κυρώνουν το Σύμφωνο να νομοθετούν όπως κρίνεται απαραίτητο για την σωστή εφαρμογή των άρθρων, χωρίς καμία διάκριση σύμφωνα με την εθνικότητα, το φύλο, την γλώσσα, την θρησκεία, την πολιτική ή οποιαδήποτε άλλη

¹ United Nations Treaty Collection, https://treaties.un.org/pages/ViewDetails.aspx?src=TREATY&mtdsg_no=IV-4&chapter=4&clang=_en#top

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ
ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΤΗΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΣΚΕΨΗΣ, ΣΥΝΕΙΔΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ

άποψη, την εθνική ή κοινωνική κατάσταση, την ιδιοκτησία ή οποιαδήποτε άλλη κατάσταση.

Το Σύμφωνο συνοδεύουν και δυο Προαιρετικά Πρωτόκολλα, τα οποία επίσης δεσμεύουν όσα κράτη τα έχουν κυρώσει. Το πρώτο, το οποίο τέθηκε σε ισχύ το 1976, επιτρέπει την άσκηση ατομικής αναφοράς από άτομο ή ομάδα ατόμων κατά κράτους, όταν παραβιάζονται τα δικαιώματα που κατοχυρώνει, ενώ το δεύτερο που τέθηκε σε ισχύ το 1991 καταργεί τη θανατική ποινή.

Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου

Η Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, που λειτουργεί στο πλαίσιο του Συμφώνου για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα, είναι ένα όργανο συγκροτούμενο από 18 ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες και λειτουργεί από το 1977.

Στο πλαίσιο της Επιτροπής λειτουργούν τρεις διαδικασίες ελέγχου εφαρμογής του Συμφώνου:

- Η εξέταση εκθέσεων που υποβάλλουν τα κράτη-μέρη που έχουν κυρώσει το Σύμφωνο, σχετικά με την εφαρμογή των δικαιωμάτων του Συμφώνου στο εσωτερικό τους, οι οποίες εξετάζονται από την Επιτροπή που στη συνέχεια εκδίδει και αποστέλλει στα ενδιαφερόμενα κράτη μέρη τις *Παρατηρήσεις* της επί αυτών,
- Η εξέταση των διακρατικών προσφυγών για παραβιάσεις των διατάξεων του Συμφώνου και,
- Η εξέταση των ατομικών αναφορών για παραβιάσεις των διατάξεων του Συμφώνου.

Γενικά Σχόλια (General Comments)

Η Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου είναι, επίσης, υπεύθυνη για την υιοθέτηση Γενικών Σχολίων. Γενικό Σχόλιο ονομάζεται μία ερμηνεία κάποιων διατάξεων του Συμφώνου, καθώς και η έκφραση απόψεων για ζητήματα γενικού ενδιαφέροντος, όπως π.χ. ο ρόλος των εθνικών οργάνων που προστατεύουν τα ανθρώπινα δικαιώματα. Ένα Γενικό Σχόλιο μπορεί, ακόμη, να αναλύει εκτενέστερα τις διατάξεις ή και να καθοδηγεί τα κράτη-μέλη του Ο.Η.Ε. που έχουν επικυρώσει το

Σύμφωνο, σχετικά με τις πληροφορίες που οφείλουν να συμπεριλάβουν στις εκθέσεις τους.²

Άρθρο 18 του ΔΣΑΠΔ: Το Δικαίωμα στην ελευθερία της σκέψης, της συνείδησης και της θρησκείας

1. Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στην ελευθερία σκέψης, συνείδησης και θρησκείας. Αυτό το δικαίωμα περιλαμβάνει την ελευθερία να έχει ή να υιοθετεί κανείς τη θρησκεία ή την πεποίθηση της επιλογής του, καθώς και την ελευθερία να εκδηλώνει τη θρησκεία ή την πεποίθηση του, ατομικά ή από κοινού με άλλους, μέσω της λατρείας, πράξεων ιεροτελεστίας, πρακτικής και διδασκαλίας.
2. Κανείς δεν υπόκειται σε καταναγκασμό που θα μπορούσε να παρεμποδίσει την ελευθερία του να έχει ή να υιοθετήσει τη θρησκεία ή τις πεποιθήσεις της επιλογής του.
3. Η ελευθερία εκδήλωσης της θρησκείας ή των πεποιθήσεων δεν μπορεί να υπόκειται παρά μόνο σε όσους περιορισμούς ορίζει ο νόμος και είναι απαραίτητοι για την προστασία της δημόσιας ασφάλειας, τάξης και υγείας ή της ηθικής ή των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών των άλλων.
4. Τα συμβαλλόμενα Κράτη στο παρόν Σύμφωνο αναλαμβάνουν την υποχρέωση να σέβονται την ελευθερία των γονέων ή των νόμιμων κηδεμόνων, να φροντίζουν για τη θρησκευτική και ηθική αγωγή των παιδιών τους σύμφωνα με πεποιθήσεις τους.

Ερμηνεία του άρθρου

Το δικαίωμα στην ελευθερία σκέψης, συνείδησης και θρησκείας, περιλαμβάνει και την ελευθερία να υποστηρίζει κάποιος συγκεκριμένα πιστεύω. Η ελευθερία της σκέψης και η ελευθερία της συνείδησης απολαμβάνουν ίσης προστασίας με την ελευθερία της θρησκείας και των πεποιθήσεων. Χαρακτηριστικό του άρθρου 18 είναι το γεγονός ότι δεν χωρεί καμία προσβολή των δικαιωμάτων αυτών ακόμη και σε περίπτωση δημόσιας επείγουσας ανάγκης, όπως αναφέρεται στο άρθρο 4§2 του Συμφώνου. Πάραυτα, το ίδιο το άρθρο 18 επιτρέπει κάποιους περιορισμούς κάτω από συγκεκριμένες συνθήκες που θα αναλυθούν παρακάτω.

Το άρθρο 18 προστατεύει όλες τις πεποιθήσεις, καθώς επίσης και τα δικαιώματα στην μη υποστήριξη συγκεκριμένης θρησκείας ή στην εκδήλωση αυτής της υποστήριξης. Το υπό εξέταση άρθρο δεν περιορίζεται στην προστασία γνωστών θρησκειών και πεποιθήσεων αλλά εκτείνεται και σε πεποιθήσεις χωρίς θεσμικά χαρακτηριστικά ή πρακτικές ανάλογες με αυτές των παραδοσιακών θρησκειών. Όμως, συχνά στην πράξη υπάρχει διχογνωμία για το κατά πόσο το δικαίωμα της

² United Nations Human Rights Office of the High Commissioner,
<http://www.ohchr.org/EN/HRBodies/Pages/TBGeneralComments.aspx>

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ
ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΤΗΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΣΚΕΨΗΣ, ΣΥΝΕΙΔΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ

ελευθερίας της θρησκείας περικλείει νεότευκτα δόγματα, ενώ ανησυχία δημιουργείται και σε θέματα σχετικά με τις θρησκευτικές μειονότητες.

Το υπό συζήτηση άρθρο διακρίνει περαιτέρω την ελευθερία της σκέψης, συνείδησης και θρησκείας από την ελευθερία εκδήλωσής τους. Η άνευ όρων προστασία της πρώτης ελευθερίας συνδέεται με την παράγραφο 2 του άρθρου 18 καθώς και με το άρθρο 17, διατάξεις που στοχεύουν στη μη υποχρέωση αποκάλυψης οποιασδήποτε σκέψης ή προσχώρησης σε συγκεκριμένη θρησκεία ή πεποίθηση. Αναφορικά με την ελευθερία εκδήλωσης της θρησκείας ή των πεποιθήσεων, αυτή μπορεί να γίνει είτε ατομικά είτε ομαδικά, τόσο σε ιδιωτικούς όσο και σε δημόσιους χώρους. Μέσα προς το σκοπό αυτό θεωρούνται η λατρεία, οι πράξεις ιεροτελεστίας, η άσκηση και η διδασκαλία. Η λατρεία πραγματοποιείται μέσω τελετών και τελετουργικών ενεργειών, όπως η κατασκευή χώρων λατρείας, η χρήση τελετουργικών αντικειμένων, η προβολή συμβόλων και ο σεβασμός διακοπών και ημερών αργίας. Η υπακοή και η άσκηση μιας θρησκείας περιλαμβάνει όχι μόνο τελετουργικές ενέργειες αλλά και έθιμα όπως διατροφικοί κανόνες, χαρακτηριστικός ρουχισμός, χρήση συγκεκριμένης γλώσσας κλπ. Η διδασκαλία από τις εκάστοτε θρησκευτικές ομάδες αφορά την διάδοση των βασικών στοιχείων μιας θρησκείας και, μεταξύ άλλων, αντικατοπτρίζεται στην ελευθερία επιλογής των θρησκευτικών ηγετών, ιερέων και διδασκάλων, στην ελευθερία ίδρυσης εκπαιδευτικών σεμιναρίων ή θρησκευτικών σχολείων και στην ελευθερία δημιουργίας και διανομής θρησκευτικών κειμένων και εντύπων.

Το ίδιο το άρθρο 18, στην παράγραφο 3, επιτρέπει περιορισμούς στο δικαίωμα εκδήλωσης μιας θρησκείας/αντίληψης μόνο στην περίπτωση που οι περιορισμοί αυτοί περιγράφονται σε νόμο και είναι αναγκαίοι για την προστασία της δημόσιας ασφάλειας, τάξης, υγείας ή ηθών, ή βασικών δικαιωμάτων και ελευθεριών τρίτων. Η απαγόρευση εξαναγκασμού (18§2) καθώς και η ελευθερία των γονέων/κηδεμόνων στην εκπαίδευση των παιδιών τους (18§4) δεν μπορεί να περιοριστεί. Το αρ. 18§3, όπως και όλοι οι περιορισμοί δικαιωμάτων, πρέπει να ερμηνεύεται στενά, μη επιτρέποντας, έτσι, αυθαίρετες παρεκκλίσεις. Συγκεκριμένα, περιορισμοί που δεν αναφέρονται ρητά στην παράγραφο 3 δεν γίνονται δεκτοί ακόμη κι αν γίνονταν δεκτοί σε άλλα δικαιώματα, όπως η εθνική ασφάλεια. Επιπλέον, τυχόν περιορισμοί πρέπει να σέβονται την αρχή της αναλογικότητας: ο περιορισμός να μην θίγει υπέρμετρα ένα δικαίωμα εφόσον ο σκοπός του περιορισμού μπορεί να επιτευχθεί με ηπιότερα μέσα. Ζήτημα γεννάται στην περίπτωση περιορισμών που βασίζονται στα χρηστά ήθη λόγω κοινωνικών, φιλοσοφικών ή θρησκευτικών παραδόσεων. Γίνεται δεκτό ότι σ' αυτές τις περιπτώσεις ο περιορισμός δεν πρέπει να έχει ως μοναδική βάση ένα μόνο συγκεκριμένο έθιμο, άλλα θα πρέπει να στηρίζεται σε γενικές αρχές που ισχύουν σε κάθε κοινωνία. Άτομα που ήδη βρίσκονται υπό καθεστώς νόμιμων περιορισμών (π.χ. φυλακισμένοι) συνεχίζουν να απολαμβάνουν το δικαίωμα εκδήλωσης της θρησκείας τους και των πεποιθήσεών τους όσο δεν διαταράσσεται η φύση του υποβληθέντος περιορισμού.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ
ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΤΗΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΣΚΕΨΗΣ, ΣΥΝΕΙΔΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ

Παράλληλα, το άρθρο 18 περικλείει και το δικαίωμα επιλογής της θρησκείας περιλαμβάνοντας, μεταξύ άλλων, το δικαίωμα διατήρησης ή αντικατάστασης της ήδη υιοθετημένης θρησκείας με μία άλλη ή ακόμα και την απόκτηση αθεϊστικών αντιλήψεων. Στο σημείο αυτό κρίνεται απαραίτητο να γίνει αναφορά στην παράγραφο 2 του άρθρου 18 που απαγορεύει τον οποιοδήποτε εξαναγκασμό που θα οδηγούσε σε χειροτέρευση του παραπάνω ειδικότερου δικαιώματος, συμπεριλαμβανομένης της απειλής ή χρήσης βίας ή των ποινικών κυρώσεων. Γίνεται δεκτό ότι πολιτικές ή πρακτικές που έχουν τον ίδιο αντίκτυπο με τα προαναφερθέντα, όπως για παράδειγμα πολιτικές που περιορίζουν την πρόσβαση στην εκπαίδευση, την ιατρική βοήθεια, την εργασία ή τα δικαιώματα του άρθρου 25³ του Συμφώνου, δεν συμβαδίζουν με το άρθρο 18§2.

Αναφορικά με την παράγραφο 4 του αρ. 18, υποστηρίζεται ότι επιτρέπεται η διδασκαλία στα σχολεία θεμάτων που άπτονται της γενικής ιστορίας και της ηθικής των θρησκειών, εφόσον η διδασκαλία αυτή γίνεται με τρόπο ουδέτερο και αντικειμενικό. Η ελευθερία των γονιών ή των νόμιμων κηδεμόνων να βεβαιώσουν ότι τα παιδιά τους λαμβάνουν μια ηθικοθρησκευτική εκπαίδευση που συνάδει με τις δικές τους πεποιθήσεις σχετίζεται με τις εγγυήσεις της ελευθερίας διδασκαλίας μιας θρησκείας/αντίληψης του αρ.18§1. Η διδασκαλία μόνο μίας θρησκείας αντιτίθεται στην παράγραφο 4 του αρ. 18 εκτός αν υπάρχει ειδική ρύθμιση για –χωρίς διακρίσεις-εξαιρέσεις ή εναλλακτικές που θα συμβαδίζαν με την επιθυμία των γονέων/κηδεμόνων.

Ταυτόχρονα, το γεγονός ότι ένα Κράτος αναγνωρίζει μία επίσημη θρησκεία δεν δικαιολογεί την φθορά των δικαιωμάτων που περιγράφονται στο Σύμφωνο. Συγκεκριμένα, μέτρα που εισάγουν διακρίσεις κατά ατόμων που δεν ακολουθούν την κρατούσα θρησκεία δεν συμβαδίζουν με την απαγόρευση διακρίσεων λόγω θρησκείας ή πεποιθήσεων και με τις εγγυήσεις της ίσης προστασίας του αρ. 26⁴ του Συμφώνου. Τέτοια μέτρα μπορεί να είναι η παροχή οικονομικών πλεονεκτημάτων μόνο σε υποστηρικτές της εθνικά αναγνωριζόμενης θρησκείας ή η επιβολή ειδικών περιορισμών στην άσκηση άλλων θρησκειών.

Σε περίπτωση που μια σειρά πεποιθήσεων αντιμετωπίζεται ως επίσημη ιδεολογία αναγνωρισμένη από Συντάγματα, Καταστατικά, ανακηρύξεις κλπ., μόνο το γεγονός αυτό δεν οδηγεί στην παραμέληση των δικαιωμάτων του Συμφώνου αλλά ούτε και στην αρνητική διακριτική μεταχείριση ατόμων που δεν ασπάζονται της συγκεκριμένης ιδεολογίας.

Η εφαρμογή του άρθρου 18 του Συμφώνου δεν είναι πάντα δεδομένη. Συχνά, τα προαναφερθέντα δικαιώματα παραβιάζονται και υποθέσεις έρχονται ενώπιον της

³Άρθρο 25 ΔΣΑΠΔ,
https://www.unric.org/el/index.php?option=com_content&view=article&id=26230&Itemid=33

⁴Άρθρο 26 ΔΣΑΠΔ,
https://www.unric.org/el/index.php?option=com_content&view=article&id=26230&Itemid=33

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ
ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΤΗΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΣΚΕΨΗΣ, ΣΥΝΕΙΔΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ

Επιτροπής Δικαιωμάτων του Ανθρώπου προκειμένου η τελευταία να εκφράσει τη γνώμη της επί του εκάστοτε ζητήματος. Κατά την πάροδο των χρόνων, η Επιτροπή ασχολήθηκε με ενδιαφέρουσες υποθέσεις, μεταξύ των οποίων, η υπόθεση *Leven* κατά Καζακστάν, κύριο θέμα της οποίας ήταν η καταδίκη σε πρόστιμο και η απέλαση από το Κράτος αλλοδαπού επειδή συμμετείχε σε θρησκευτικές τελετές. Η Επιτροπή έκρινε ότι υπήρξε παραβίαση του άρθρου 18 και συγκεκριμένα της παραγράφου 3, καθώς ο περιορισμός που τέθηκε δεν κρίθηκε αναγκαίος προς τον επιδιωκόμενο σκοπό. Σημαντική θεωρείται και υπόθεση *Yachnik* κατά Λευκορωσίας, κατά την οποία, το Κράτος εισήγαγε το 1996 ένα νέο είδος ταυτοτήτων στις οποίες αναγραφόταν ένας μοναδικός αριθμός για κάθε διοικούμενο. Η προσφεύγουσα, ούσα Χριστιανή Ορθόδοξη, θεώρησε ότι αυτός ο μοναδικός αριθμός αντιτίθεται στα προσωπικά της πιστεύω, καθώς ο κωδικός αυτός αντικαθιστά το όνομά της με μόνο στόχο διοικητικές διευκολύνσεις. Αυτό όμως εξισώνει, κατά την προσφεύγουσα, ένα άτομο πλασμένο καθ' εικόνα του Θεού με ένα άψυχο αντικείμενο. Το 2007 αιτήθηκε σύνταξη την οποία η Εθνική Επιτροπή Συντάξεων αρνήθηκε να χορηγήσει. Η Επιτροπή του ΟΗΕ θεώρησε ότι η άρνηση του Κράτους να παρέχει σύνταξη στην προσφεύγουσα λόγω των θρησκευτικών της πεποιθήσεων παραβιάζει τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 18 του Συμφώνου. Γίνεται, λοιπόν, αντιληπτό ότι ο σεβασμός των ανωτέρω αναφερθέντων δικαιωμάτων δεν είναι δεδομένος και ότι ο κίνδυνος κατάφωρων παραβιάσεων ελλοχεύει ανά πάσα στιγμή. Γι' αυτό, το βάρος αντιμετώπισης του προβλήματος πέφτει στα Κράτη, τα οποία οφείλουν να διασφαλίσουν την ισότιμη προστασία όλων των πολιτών τους.

Θέματα προς συζήτηση

- Πώς νομίζετε ότι θα πρέπει να διδάσκεται το μάθημα των θρησκευτικών στα σχολεία;
- Πιστεύετε ότι θα πρέπει να εκφράζει κάποιος ελεύθερα τα θρησκευτικά του πιστεύω ανεξαρτήτως της χώρας στην οποία βρίσκεται;

Βιβλιογραφία

Παρασκευή Νάσκου-Περράκη, Δικαιώματα του Ανθρώπου: Παγκόσμια και περιφερειακή προστασία. Θεωρία – Νομολογία, Εκδόσεις Σάκκουλας, Αθήνα-Θεσσαλονίκη, 2016.

Χρήσιμες Ιστοσελίδες

United Nations,

[http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/545\(VI\)](http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/545(VI))

United Nations Treaty Collection,

https://treaties.un.org/pages/ViewDetails.aspx?src=TREATY&mtdsg_no=IV-4&chapter=4&clang=en#top

United Nations Office of the High Commissioner for Human Rights, Fact Sheet No. 22, The International Bill of Human Rights,

<https://web.archive.org/web/20080313093428/http://www.unhchr.ch/html/menu6/2/fs2.htm>

General Comment No. 22 of the Human Rights Committee, CCPR/C/21/Rev.1/Add.4, 27 September 1993

United Nations Office of the High Commissioner for Human Rights, Jurisprudence,

<http://www.ohchr.org/EN/HRBodies/CCPR/Pages/Jurisprudence.aspx>

CCPR/C/112/D/2131/2012 Communication No. 2131/2012, Case Leven vs. Kazakhstan

CCPR/C/111/D/1990/2010 Communication No. 1990/2010, Case Yachnik vs. Belarus